

Industri- og næringspartiet
Owe Ingemann Waltherzøe
owe@inpartiet.no

Avkortning i partistøtte på grunn av utilstrekkelig oppfølging av revisjonsplikten

I 2022 kontrollerte Partilovnemnda at registrerte politiske partier som ikke er representert på Stortinget hadde oppfylt sin plikt etter partiloven § 21 a til å få regnskapet for 2021 revidert av revisjonsforetak eller statsautorisert revisor. Kontrollen avdekket blant annet at det regnskapet som Industri- og næringspartiets økonomirapport til Statistisk Sentralbyrå bygde på, ikke var revisorgodkjent i samsvar med lovens krav.

Før utløpet av fristen for å sende inn økonomirapport for følgende regnskapsår (2022), fikk nemnda oversendt kopi av revisorberetning av 30. mai 2023 fra statsautorisert revisor Jan Petter Hilsen i Moore AS. Erklæringen var uttrykkelig avgitt med følgende forbehold:

«Stikkprøvebasert kontroll vedrørende kostnadsposter i regnskapet har vist mangler ved dokumentasjon. Vi tar derfor forbehold om gyldigheten av kostnader i regnskapet.»

Regnskapet for 2022 var altså revisorgodkjent med viktige forbehold. Ved epost av 21. juni 2023 varslet Partilovnemnda derfor at den vurderte å treffe nytt vedtak om sanksjon.

Merknader fra partiet

I e-post av 7. juli 2023 skriver leder i Industri- og Næringspartiet, Owe Ingemann Waltherzøe, at regnskapet ble rapportert, levert og oversendt revisor i god tid før fristen 1. juni 2023. Da partiledelsen i slutten av mai ble oppmerksom på at revisors tilbakemeldinger ikke var fulgt opp, ble det umiddelbart iverksatt tiltak, men tiden for å rette opp manglene før rapporteringsfristen ble for kort.

Waltherzøe skriver videre at partiet har jobbet målrettet for å korrigere feil og nå kan fremlegge en «ren» revisjonsrapport. Manglene har i hovedsak handlet om mangelfulle deltagerlister med forkortelser som er uforståelig for eksterne, bilag som enten manglet eller som revisor ikke fant i regnskapssystemet og uklart formål med utgiftene. Alt dette er nå bragt i orden, uten at det har resultert i endringer i tallene. Det er dokumentasjonen som har vært mangelfull.

Ny revisjonsberetning av 6. juli 2023 bekrefter opplysningen fra Waltherzøe om at beretningen nå er «ren». Om forholdet til den opprinnelige beretningen heter det:

«Denne revisjonsberetning erstatter tidligere avgitt revisjonsberetning, datert 30. mai 2023, som inneholdt forbehold vedrørende gyldigheten av kostnader i regnskapet. Partiet har innhentet underliggende dokumentasjon for spesifikke kostnadselementer. Basert på revisors utvidede

kontroller av disse kostnadselementene er konklusjonen at ny revisjonsberetning avlegges uten det nevnte forbehold.»

Partilovnemndas syn på saken

Partilovnemnda er tilfreds med at Industri- og næringspartiet har kommet lenger i retning av å bringe sitt forhold til denne delen av partiloven i orden og legger til grunn at partiet heretter vil sørge for at årsregnskapet er revisorgodkjent i tilstrekkelig tid før innberetning av partiets økonomi til Statistisk Sentralbyrå.

Partiet må imidlertid påse at senere revisorberetninger omfatter «alle innberetningspliktige forhold etter kapittel 4 i denne loven» (partiloven § 21 a andre ledd).

Nemnda konstaterer samtidig at økonomirapporten for 2022 ble avgitt på grunnlag av et regnskap som bare var godkjent med viktige forbehold. De påpekte manglene er i prinsippet av en slik karakter at de gir mulighet for å skjule bruk av partiets midler til private formål. Uten at det i seg selv er avgjørende for saken, finner nemnda også grunn til å nevne at manglene i seg selv kan ha utgjort brudd på reglene i partilov og -forskrift om bokføring og dokumentasjon.

Ifølge Waltherzøe ble regnskapet oversendt revisor i god tid før rapportfristens utløp, men tiden ble likevel for knapp til å følge opp de manglene revisor påpekte. Partilovnemnda har ikke nærmere kjennskap til den interne prosessen i partiet og heller ikke til prosessen overfor revisor før revisjonsberetningen og deretter økonomirapporten ble avgitt. Den bemerker likevel at i alle fall påpekninger i en revisjonsberetning avgitt så sent som 30. mai 2023 kom for sent til å gi tid til et større arbeid med å rette opp manglene i et regnskap som i prinsippet også skal vedtas av partiets sentrale organer. Til dette kommer at bruddet på revisjonsplikten i 2022 og vedtaket om avkortning i partistøtten for 2023 i seg selv har gitt grunn til å starte disse prosessene i god tid før rapportfristens utløp. At tiden likevel ble for knapp må altså belastet partiet selv.

For å understreke sakens alvor («effektiv allmennprevensjon», jf. partilovforskriften § 6-1 andre ledd) har Partilovnemnda etter dette kommet til at forholdet bør føre til en forvaltnings sanksjon i form av vedtak om avkortning i statsstøtten til Industri- og næringspartiet i 2024. Partiets ansvar for å ha nødvendig kunnskap om regelverket og tilstrekkelige interne rutiner for å oppfylle det, forsterkes av at et mer alvorlig lovbrudd av samme karakter ble avdekket og førte til et sanksjonsvedtak i 2022.¹

Avkortningens størrelse i det enkelte tilfelle må fastsettes under hensyn til likebehandling og forholdsmessighet (jf. partilovforskriften § 6-1 (2)), derunder størrelsen av den partistøtten som partiet ellers ville ha rett til. Før fratrukk i samsvar med avkortningsvedtaket hadde partiet i 2023 rett til kr. 973 307,- i statsstøtte etter partiloven. De vesentlig større ressurser som stemmetallene ved kommune- og fylkestingsvalget i 2023 vil generere for den samlede partiorganisasjonen i perioden 2024-2027 blir ikke berørt av vedtaket.

Etter en samlet vurdering har Partilovnemnda kommet til at avkortningen bør settes til 20 % av den statlige partistøtten til Industri- og næringspartiet i 2024. Med hjemmel i partiloven § 28, jf. § 21 a, treffer Partilovnemnda følgende enstemmige

vedtak:

Partistøtten til Industri- og næringspartiet i 2024 avkortes med 20 %.

¹ [Sanksjonsvedtak fra PLN i 2022](#)

Nemndas medlem Hege Fjellheim hadde forfall og deltok ikke i avgjørelsen.

Søksmål for domstolene er eneste mulighet til å få vedtaket overprøvd, jf. partiloven § 28 andre ledd. Men Partilovnemnda kan selv omgjøre et vedtak dersom det viser seg å bygge på feilaktig grunnlag eller omgjøring ellers kan skje på grunnlag av reglene i forvaltningsloven § 35.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
leder

Daniel Giske
sekretariatsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Kommunal- og distriktsdepartementet